

Інформаційна довідка
«Доступність осіб з особливими освітніми потребами
до освітнього процесу у закладах освіти
міста Києва»

Фінансування забезпечення інклюзивної освіти в місті Києві

На підтримку осіб з особливими освітніми потребами з 2018 по 2021 роки з державного бюджету спрямовано понад **108 млн грн**, з них:

2018 – 19,0 млн грн (освоєно 16,8 млн грн)

2019 – 34,1 млн грн (освоєно 33,6 млн грн)

2020 – 28,2 млн грн (освоєно 13,0 млн грн)

2021 – 26,8 млн грн.

За рахунок коштів субвенції в закладах освіти проводяться додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття та здійснюється закупівля спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, виплачується заробітна плата педагогам.

За роботу в інклюзивних класах (групах) встановлюється доплата у граничному розмірі 20 відсотків посадового окладу. На зазначені цілі з державного у 2021 році спрямовано 0,7 млн грн. (Постанова КМУ від 25.08.2004 № 1096 «Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності»).

Крім того, з метою стимулювання та підняття престижності праці рішенням Київської міської ради від 24.12.2020 № 24/24 «Про бюджет міста Києва на 2021 рік» працівникам інклюзивних класів (груп) закладів освіти міста Києва у 2021 році за кошти міста встановлено доплату за складність напруженість в роботі в розмірі 20% посадового окладу (0,7 млн грн) (Постанова КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»).

Крім того, на функціонування інклюзивно-ресурсних центрів міста за останні 4 роки з державного бюджету виділено 57,44 млн грн, з міського 205,2 млн грн. (у 3,5 рази більше коштів державних коштів), що разом становить 262,6 млн грн.

У 2021 році для ІРЦ із міського бюджету виділено кошти: на заробітну плату працівникам 44,0 млн грн; оплату комунальних послуг, оснащення приміщень та кабінетів, інші поточні видатки - 8,7 млн грн.

З метою підтримки та допомоги особам із особливими потребами, для планомірного розвитку інклюзивної освіти у місті, створення безпечного освітнього середовища та покращення якості освітніх послуг для таких осіб Київською міською владою затверджуються та реалізуються міські комплексні цільові програми «Освіта Києва», «Київ без бар'єрів», «Молодь та спорт столиці», «Здоров'я киян» та «Турбота. Назустріч киянам».

Мережа закладів освіти для осіб з особливими освітніми потребами.

Розвиток мережі інклюзивних груп/класів у закладах дошкільної та загальної середньої освіти

Перший освітній експеримент з інклюзивного навчання «Соціальна інтеграція та адаптація дітей з особливими освітніми потребами в групи і класи загального призначення» в столиці розпочався з 2001 року на базі НВК «Барвінок» Голосіївського району та ШДС «Паросток» Подільського району та впроваджувався до 2008 року. За підсумками експерименту МОН продовжило експеримент, який трансформувався в проєкт «Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами в групах і класах загального призначення».

У 2007 році у Оболонському районі міста відкриті експериментальні інклюзивні дошкільні групи. Через великий попит на інклюзивне навчання дітей дошкільного віку та через відсутність відповідних нормативно-правових документів з зазначеного питання рішенням Київської міської ради від 13.10.2009 №502/2571 затверджено міську експериментальну програму «Інклюзивне навчання та виховання дітей з синдромом Дауна» на 2010-2013 роки. Відповідно до зазначеної Програми протягом 2010-2013 років у 13 закладах дошкільної освіти міста було відкрито 18 груп інклюзивного навчання, в них виховувалося 50 дітей, з переважною більшістю дітей з синдромом Дауна.

З 2013 року мережа інклюзивних груп збільшилася в 12,4 рази. Станом на 01.09.2021 в закладах дошкільної освіти функціонує 223 групи інклюзивного навчання, в яких здобувають дошкільну освіту 446 дітей з особливими освітніми потребами з різними порушеннями психофізичного розвитку.

У кожную інклюзивну групу введено посаду асистента вихователя, додатково в штатні розписи таких груп введено 63 штатні одиниці вчителів-дефектологів, логопедів.

В закладах дошкільної освіти забезпечуються необхідні умови для реалізації завдань дошкільної освіти та корекційно-розвиткової роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби. Створена розгалужена мережа груп компенсуючого типу, що постійно удосконалюється відповідно до потреб населення.

На сьогодні в місті функціонує 543 спеціальні групи, в яких виховуються 5666 дітей з особливими освітніми потребами (у 2014 році таких груп було 491, в них 6335 дітей).

У 2012-2013 навчальному році у 8 закладах загальної середньої освіти були утворені 43 інклюзивних класи, в яких навчалися 168 учнів з особливими освітніми потребами.

Мережа інклюзивних класів з кожним роком розширювалася. Збільшувалася не тільки загальна кількість учнів, розширювався спектр порушень у розвитку дітей, які навчалися в інклюзивних класах. Першими учнями інклюзивних класів були діти із тяжкими порушеннями мовлення та затримкою психічного розвитку.

На сьогодні спектр порушень розвитку дітей, які охоплені інклюзивною освітою це діти зі зниженим слухом, зі зниженим зором, порушеннями опорно-

рухового апарату, тяжкими порушеннями мовлення, розумовими порушеннями різного ступеню та розладом спектру аутизму.

На сьогодні кількість закладів загальної середньої освіти з інклюзивними класами збільшилася майже у 6 разів і становить 241 заклад освіти (67 % від загальної кількості ЗЗСО). Інклюзивні класи утворені у кожній другій школі міста Києва. Разом з однолітками у 1119 інклюзивних класах навчаються 1785 осіб з особливими освітніми потребами. Введено 1091 ставок асистентів вчителів. Майже у кожен інклюзивний клас введено посаду асистента вчителя (98 % класів).

На якість роботи асистента вчителя значною мірою впливає рівень його взаємодії з вчителем, володіння знаннями про психофізичний розвиток осіб з різними особливими освітніми потребами. Зокрема, це стосується роботи з дітьми з розладом аутичного спектру і поведінковими порушеннями. За інформацією управлінців з сфери інклюзивної освіти середня тривалість роботи педагогічного працівника на посаді асистента вчителя 2-3 роки і спостерігається значна плінність кадрів на цій посаді.

Крім того, якщо дитина з дитина з особливими освітніми потребами під час інклюзивного навчання потребує допомоги в пересуванні, самообслуговуванні тощо, забезпечити таку підтримку можливо шляхом надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання.

Кількість осіб, яким рекомендовано фахівцями (консультантами) інклюзивно-ресурсних центрів соціальний супровід під час інклюзивного навчання всього 147 осіб з ООП, з них забезпечені супроводом із числа батьків та осіб уповноважених ними на громадських засадах - 81 особа. Ще 60 осіб - 54 % від потреби наразі не забезпечена соціальним супроводом, що впливає на якість надання освітніх послуг учням/вихованцям усього дитячого колективу.

Наразі у місті спільно з Департаментом соціального захисту проект Порядку супроводу під час інклюзивного навчання у закладах освіти міста Києві, який погоджується в управлінні юстиції. В процесі впровадження соціальної послуги планується збільшення учнів, які зможуть здобувати освіту в колективі однолітків, маючи підтримку індивідуальних соціальних та соціально-побутових потреб учнів.

Окрім того, у 2012-2013 навчальному році у 12 закладах загальної середньої освіти міста Києва функціонували 29 спеціальних класи для 312 дітей з особливими освітніми потребами. На сьогодні у 18 закладах загальної середньої освіти міста Києва функціонує 77 спеціальних класів для 717 учнів з особливими освітніми потребами. Оскільки, дітям зі складними порушеннями спочатку може бути складно у звичайному класі, спеціальні класи слугують проміжним етапом для адаптації дитини.

Трансформація мережі інтернатних закладів освіти.

У Києві протягом багатьох десятиріч функціонує стала мережа спеціальних закладів загальної середньої освіти – це 18 спеціальних шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, опорно-рухового апарату, порушеннями зору, слуху, незрячих та глухих, інтелектуальними порушеннями. У цьому році в них навчається 3,6 тис. осіб з особливими освітніми потребами. Крім того, працюють 5 санаторних шкіл (шкіл-інтернатів).

У зв'язку із суттєвим зменшенням кількості учнів, що перебували у закладах освіти 5 діб (понеділок-п'ятниця) з 2016 року в м. Києві почала здійснюватися трансформація спеціальних закладів освіти. За цей період зміни відбулися у 14 закладах освіти: реорганізовано: у навчально-реабілітаційні центри спеціальні школи-інтернати № 6 та № 17; спеціальну загальноосвітню школу-інтернат № 2 шляхом приєднання її до спеціальної загальноосвітньої школи «Надія»; змінено тип та найменування дитячого будинку «Малятко» на спеціальну школу I рівня «Малятко»; змінено найменування ще 9-ми спеціальних закладів освіти: №№ 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 18, 26 (спеціальні школи); санаторну школу-інтернат № 20 трансформовано у санаторну школу № 20.

Наразі продовжують приводитися у відповідність до нового законодавства України типи та назви інших спеціальних та санаторних закладів загальної середньої освіти (№№ 14, 19). Підготовлено проекти рішень Київської міської ради «Про зміну типу та найменування деяких закладів освіти, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва» (№№ 4, 21, 22, 25) та «Про зміну типу та найменування спеціального навчально-виховного комплексу «Мрія» Деснянського району міста Києва».

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі та захисту прав учасників освітнього процесу», проекти рішень Київської міської ради щодо зміни типу та найменування спеціальних закладів освіти погоджуються із Міністерством освіти і науки України. Наразі Міністерство освіти і науки України погоджує зміну типу і найменування санаторних шкіл-інтернатів I-II ступенів №№ 21, 22 Оболонського району м. Києва на навчально-реабілітаційні центри №№ 21, 22 Оболонського району м. Києва.

Здійснюються процедури щодо приведення у відповідність до законодавства України назви спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів № 15, № 16 Святошинського району та гімназії-інтернат № 13 Солом'янського району м. Києва.

Позицією Київської міської ради є збереження мережі майна тих закладів, які перебувають в стадії реорганізації або змінюють тип і найменування, буде використовуватися виключно для забезпечення здобуття освіти учнями з особливими освітніми потребами. Умови забезпечення освітньо-реабілітаційного процесу залишаться незмінними. Всі здобувачі освіти після реорганізації або зміни типу і найменування спеціальних закладів освіти будуть продовжувати навчання (за бажанням батьків) в закладах нового типу. Процес трансформації закладів спеціальної освіти триває.

На сьогодні учасники освітнього процесу спеціальної школи-інтернату №26 Дніпровського району м. Києва беруть участь в експерименті всеукраїнського рівня «Науково-методичні засади створення моделі психолого-педагогічної та соціальної реабілітації й інтеграції дітей із загальними розладами (спектр аутизму)» у співпраці з кафедрою корекційної педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка (до 2022 року).

У 2021 році Департаментом освіти і науки підтримано ініціативу постійної комісії Київської міської ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики щодо створення у дитячих таборах інклюзивних загонів та розроблено проєкт

Порядку організації роботи табору відпочинку з денним перебуванням дітей з інклюзивними групами.

У канікулярний період 2021 року на базі спеціальної школи-інтернату №26 Дніпровського району міста Києва організовано табір корекційно-розвиткових зустрічей для дітей з інтелектуальними порушеннями. Під час перебування в таборі діти отримували корекційні послуги фахівців (різні види арт-терапії), а також з реабілітації (лікувальна фізкультура) та закріплювали навички щодо соціалізації у колективі.

Створення умов для осіб з особливими освітніми потребами у позашкільних закладах освіти

Із запровадженням інклюзивного навчання заклади позашкільної освіти також створюють максимально комфортні умови для здобувачів позашкільної освіти з числа осіб з особливими освітніми потребами.

Заклади позашкільної освіти організовують роботу з вихованцями - дітьми з особливими освітніми потребами за різними напрямками позашкільної освіти, зокрема: художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним, фізкультурно-спортивним або спортивним, військово-патріотичним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим, гуманітарним, тощо.

У 2017-2018 навчальному році на базі спеціалізованої школи № 28 відкрито гурток Центру творчості дітей та юнацтва «Шевченківець» за авторською програмою «Образотворче мистецтво для дітей з розладами аутичного спектру». Саме арт-технології дозволяють розширити арсенал педагогічних інструментів для розкриття дитини, адаптації серед однолітків та соціалізації. У зв'язку зі звільненням фахівця, який володів методом арт-терапії, гурток наразі не працює.

У Київському Палаці дітей та юнацтва з 2015 року упродовж трьох років працював родинний клуб «Дружні долоні». У якому було створено комфортне середовище для розвитку осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їх здібностей, потреб та інтересів. Постійний склад членів Клубу нараховував 30 сімей, в яких є діти з розладами аутичного спектру, синдромом Дауна, порушеннями опорно-рухового апарату різного ступеню складності та з іншими порушеннями.

На сьогодні працює клуб «Парасолька», в якому різноманітні творчі, природничі, спортивні, гуманітарні гуртки, де розвиваються діти з особливими освітніми потребами. У 2021 році художньому колективу Ансамбль музичних інструментів «Експромт», учасники якого є діти з особливими освітніми потребами, присвоєно почесне звання «Зразковий художній колектив». Разом з тим, функціонують інклюзивні гуртки «Інклюзивний театр «Перспектива», цикл майстер-класів з декоративно-прикладного тощо.

Динаміка створення умов для отримання позашкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами щороку зростає. Так у 2019-2020 навчальному році у 28 закладах позашкільної освіти організовано інклюзивне навчання, в яких функціонували 19 груп, охоплено 573 дітей з особливими освітніми потребами. У 2021-2022 навчальному році у 30 закладах позашкільної освіти міста Києва організовано 50 інклюзивних груп, в яких розвиваються та навчаються близько 600 осіб з особливими освітніми потребами.

Створення мережі інклюзивно-ресурсних центрів

З метою забезпечення осіб з особливим освітніми потребами правом на освіту, з врахуванням їх потенціалу та можливостей, у місті Києві функціонують 10 інклюзивно-ресурсних центрів (по одному в районі). В липні 2021 року утворено ще 4 нових ІРЦ. Фахівці (консультанти) інклюзивно-ресурсних центрів проводять комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, а також забезпечують психолого-педагогічний супровід осіб з особливими освітніми потребами, педагогічних працівників закладів освіти та батьків, зазначеної категорії осіб.

Станом на вересень 2021 року в усіх ІРЦ розподілені та закріплені фахівці (спеціалісти) за закладами освіти, в яких функціонують інклюзивні групи/класи; розроблені графіки на 2021-2022 навчальний рік та організовано проведення навчання членів команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами закладу освіти щодо написання індивідуальної програми розвитку.

Приміщення функціонуючих ІРЦ облаштовані пандусами та архітектурно доступними кімнатами загального користування, обладнано кабінети для фахівців (консультантів): психолога, логопеда, тифлопедагога, сурдопедагога, олігофренопедагога, зали ЛФК та ресурсні кімнати.

Усі ІРЦ забезпечені комплектами психодіагностичних методик для здійснення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи. У кожному ІРЦ працюють фахівці, які отримали сертифікати міжнародного зразка на право користування зазначеними методиками.

У місті Києві здобувають освіту близько 13 тис дітей з ООП, них кількість дітей, які пройшли комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку в ІРЦ у 2020 році складає 5152 особи, у 2021 – 5531. Показник збільшився на 379 осіб (7 %).

Кількість штатних одиниць ІРЦ становить 209,25 ставок, з них фахівці (консультанти) - 150,5 ставок, інших (головний бухгалтер, бухгалтер, юрист, медична сестра, водій, та господарсько-обслуговувальний персонал) - 58,75 ставок. Найбільша чисельність ставок консультантів (фахівців) у ІРЦ № 1 Голосіївського району – 23 ставки, ІРЦ № 4 Дніпровського та ІРЦ № 8 Святошинського районів по 17 ставок.

Відповідно до рішення Київської міської ради у 2021 році утворено ще чотири інклюзивно-ресурсних центри (далі – ІРЦ) у Дарницькому, Деснянському, Дніпровському та Оболонському районах міста Києва. Наразі триває процес затвердження їх статутів у Київській міській державній адміністрації.

У місті Києві зареєстровано 584011 осіб дитячого населення (утворено 14 ІРЦ). Аналіз кількості інклюзивно-ресурсних центрів у найбільших містах-мільйонниках України, а саме м. Дніпро – 177583 особи дитячого населення (2 ІРЦ), м. Харків – 231855 осіб дитячого населення (1 ІРЦ), свідчить про недостатню але найбільшу у місті Києві кількість утворених інклюзивно-ресурсних центрів із розрахунку одиниць ІРЦ на 12 тисяч дитячого населення. А саме, на 1 ІРЦ у м. Києві 41715 осіб дитячого населення, у м. Дніпро 88791 дітей, у м. Харкові 231855 осіб. Окрім того, необхідно відмітити що при середньому

показнику кількості ставок у 1 інклюзивно-ресурсному центрі у регіоні становить – 9, у той же час у місті Києві – 21,25 ставок, них педагогічних працівників -15,25 ставок, що також засвідчує про найкращий показник по Україні.

Київською міською владою планується розширення мережі ІРЦ у 2022 році шляхом утворення нового ІРЦ у Шевченківському районі, 4 філій існуючих чотирнадцяти та розширення чисельності штатів. Кількість штатних одиниць у інклюзивно-ресурсних центрах міста Києва збільшиться на 164,5 ставок.

Кадровий потенціал. Навчання фахівців.

З метою методичного забезпечення та підвищення кваліфікації педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів, закладів освіти щодо навчання осіб з особливими освітніми потребами у місті Києві функціонує Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, який є структурним підрозділом Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

На базі Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка за останні 2 роки близько 4 тис педагогічних працівників опрацювали модулі/курси з питань інклюзивної освіти.

Методистами Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка розроблено для педагогічної спільноти та батьків осіб з особливими освітніми потребами: електронний посібник «Інклюзія від А до Я» (матеріали розміщені на однойменному сайті); відео-матеріали «Школа інклюзивної освіти: Інклюзія від А до Я» (матеріали розміщені на відео-ресурсі Youtube).

Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти надають методичну підтримку педагогічним працівникам закладів освіти та ІРЦ щодо організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами. Щомісячний план роботи фахівців ресурсного центру підтримки інклюзивного навчання ІПО КУ імені Бориса Грінченка оприлюднюється на однойменному сайті.

Науково-методичним центром практичної психології та соціальної роботи Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка заплановано проведення щоквартальних циклів семінарів, тренінгів, онлайн заходів щодо запобігання емоційного вигорання та проявам насильства педагогічних працівників закладів освіти та ІРЦ.

У Інституті людини Київського університету імені Бориса Грінченка з 2011 року здійснюється підготовка здобувачів освіти зі спеціальності «Спеціальна освіта за освітньо-професійною програмою «Логопедія» для першого (бакалаврського) рівня і з 2015 року – за цією програмою для другого (магістерського) рівня.

З 2015 року запроваджено у межах освітньої програми «Логопедія» вивчення на вибір здобувачів двох блоків вибіркових дисциплін «Інклюзивна освіта» та «Психолого-педагогічна допомога дітям з аутизмом», які сприяють формуванню компетентностей у сфері організації та впровадження інклюзивного навчання різних категорій осіб з особливими освітніми потребами. З 2021 року студентам запропоновано ще один блок вибіркових дисциплін «Раннє втручання». Ліцензійний обсяг та відповідно обсяг набору на освітню

програму постійно зростає. Так, на бакалаврат упродовж 2011-2016 р.р. ліцензійний обсяг набору складав 25 осіб денної форми навчання, упродовж 2017-2020 – 50 осіб денної форми навчання, з 2021 року – 75 осіб денної форми навчання та 25 осіб заочної форми навчання. Кафедра протягом 2017-2020 років виконувала ліцензійні обсяги набору здобувачів на 1 курс обсягом 50 осіб. У 2021 року зараховано 58 студентів на 1 курс денної форми навчання та 18 студентів – на 1 курс заочної форми навчання.

На магістратуру ліцензійний обсяг набору складав з 2015 р. по 2020 р. 25 осіб денної форми навчання, з 2021 року – 40 осіб денної і заочної форм навчання загалом. У 2021 році на магістратуру зараховано 20 осіб на денну форму навчання та 18 осіб на заочну форму навчання.

Близько 70 % студентів 2-6 курсів працюють у спеціальних закладах дошкільної та загальної середньої освіти, у закладах загальної середньої освіти зі спеціальними та інклюзивними класами на посадах асистента вчителя, вчителя-логопеда, в центрах, які надають освітні послуги дітям громади м. Києва.

З 2021 року вперше в Україні на базі Університету Грінченка відкрито нову освітню програму для другого (магістерського) рівня денної форми навчання «Втручання при аутизмі», гарант освітньої програми - доктор психологічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Т.В. Скрипник. Ліцензійний обсяг – 10 осіб, зараховано 9 осіб. Освітня програма спрямована на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців як лідерів у справі розбудови якісної спеціальної та інклюзивної освіти, здатних розв'язувати складні завдання дослідницького та інноваційного характеру і здійснювати позитивні перетворення в освіті осіб з розладами аутистичного спектра, зокрема, у контексті служіння людині, громаді, суспільству.

Для осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти міста створюються умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти, зокрема шляхом залучення фахівців для надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) відповідно до потреб учнів.

В місті Києві, як і в Україні в цілому, існує потреба у достатній кількості фахівців: психологів, вчителів – дефектологів, реабілітологів тощо, які можуть надавати вищезазначені додаткові послуги підтримки. Станом на листопад 2021 року найбільша кількість вакансій: асистент вчителя – 109 ставок; асистент вихователя - 59 ставок; вчитель-дефектолог – понад 50 ставок.

З кожним роком збільшується кількість осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти, оскільки батьки дітей з особливими освітніми потребами бажають, щоб їх діти здобували освіту на однакових умовах зі всіма дітьми в доступному та зручному для дитини середовищі. Зважаючи на це, набуває актуальності питання забезпечення якісного освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами висококваліфікованими фахівцями.

Рівень кваліфікації педагогічних працівників в частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами, їх готовність до роботи з конкретною дитиною, вміння забезпечити її індивідуальні освітні потреби є визначальним при виборі батьків інклюзивний клас чи спеціальний заклад освіти.

Покращення матеріально-технічної бази та методичного забезпечення.

З метою забезпечення у місті Києві рівних прав і рівних можливостей, впровадження принципів універсального дизайну у формуванні освітнього простору розроблена Міська комплексна цільова програма «Київ без бар'єрів на 2018-2021 роки» та затверджена рішенням Київської міської ради від 18.12.2018 № 460/6511.

Департамент координує питання забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну відповідно до пункту 5.30 Положення про Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 19.03.2004 № 499 (в редакції розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07.03.2018 № 385).

Перший пандус збудований у 2007 році ШДС «Паросток» Подільського району. На сьогодні для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення забезпечено архітектурну доступність до першого поверху в 373 закладах освіти (239 – закладів загальної середньої освіти (57 % від загальної кількості ЗЗСО), 123 закладів дошкільної освіти (21 % від загальної кількості ЗДО), 7 – закладів позашкільної освіти, (4 - професійні (професійно-технічні) заклади. Обладнані універсальними кабінами загального користування 34 % (141 заклад), у 17 школах обладнано ліфти, у 24 – платформи, підйомники та іншими засобами доступності. Усі заклади загальної середньої освіти Дарницького, Деснянського та Печерського районів міста архітектурно доступні для осіб з інвалідністю. Заклад загальної середньої освіти № 168 Оболонського району забезпечено шкільним автобусом, пристосованим для перевезення учнів, які пересуваються на кріслах колісних.

Поступово у закладах освіти міста Києва відбувається облаштування ресурсних кімнат. Спеціально обладнаний освітній простір, спрямований на гармонійний емоційний, психічний та фізичний розвиток дитини, групи дітей з особливими освітніми потребами облаштований всього у 189 закладах освіти, з них у 44 закладах дошкільної освіти та 145 закладах загальної середньої освіти.

У 2022-2023 навчальному році заплановано обладнати ще 83 ресурсні кімнати у закладах освіти міста Києва.

Начальник управління дошкільної,
загальної середньої та позашкільної освіти

Олена БОХНО

Інформація про спеціальні класи
у закладах загальної середньої освіти міста Києва
в розрізі 2018 – 2022 навчальних років

Район	2018-2019 н.р.		2019-2020 н.р.		2020-2021 н.р.		2021-2022 н.р. (станом на 10.09.2021)	
	к-сть ЗЗСО	к-сть класів	к-сть ЗЗСО	к-сть класів	к-сть ЗЗСО	к-сть класів	к-сть ЗЗСО	к-сть класів
Голосіївський	-	-	-	-	-	-	-	-
Дарницький	3	7	3	7	3	9	3	9
Деснянський	6	30	6	34	5	33	5	30
Дніпровський	1	2	1	3	1	3	1	3
Оболонський	-	-	-	-	-	-	-	-
Печерський	1	5	1	5	1	5	1	4
Подільський	-	-	-	-	-	-	-	-
Святошинський	3	14	3	15	3	16	3	17
Солом'янський	3	7	3	7	4	8	3	7
Шевченківський	3	7	2	6	2	7	2	7
Всього	20	72	19	77	19	81	18	77

Кількість учнів у спеціальних класах
закладів загальної середньої освіти міста Києва
в розрізі 2018 – 2022 навчальних років

Район	Кількість учнів			
	2018-2019 н.р.	2019-2020 н.р.	2020-2021 н.р.	2021-2022 н.р. (станом на 10.09.2021)
Голосіївський	-	-	-	-
Дарницький	73	89	81	72
Деснянський	324	351	339	315
Дніпровський	24	33	31	29
Оболонський	-	-	-	-
Печерський	53	44	39	30
Подільський	-	-	-	-
Святошинський	152	157	161	159
Солом'янський	67	44	62	66
Шевченківський	52	44	44	46
Всього	745	762	757	717

Інформація про штатні розписи ІРЦ міста Києва у розрізі 2018-2021 років

ІРЦ міста Києва	Штатний розпис (ставки)			
	на початок створення ІРЦ	у 2019 році	у 2020 році	у 2021 році
ІРЦ № 1 Голосіївського району	21	21	28,5	29,5
ІРЦ № 2 Дарницького району	20	21	23	27,5
ІРЦ № 3 Деснянського району	13	17	17	20
ІРЦ № 4 Дніпровського району	21	21	22,75	28,75
ІРЦ № 5 Оболонського району	18	18	18	18
ІРЦ № 6 Печерського району	11,5	11,5	18,5	18,5
ІРЦ № 7 Подільського району	12	12	19	19
ІРЦ № 8 Святошинського району	14,5	21,5	21,5	21,5
ІРЦ № 9 Солом'янського району	16	16	16	16
ІРЦ № 10 Шевченківського району	18	18	18	18
Всього	165	177	202,25	216,75

Інформація про організацію освітнього процесу в інклюзивних класах
закладів загальної середньої освіти міста Києва
в розрізі 2018 – 2022 навчальних років

Район	2018-2019				2019-2020		К-сть ставок ас/ вч. 2019-2020		К-сть ас/ дитини 2019- 2020		2020-2021		К-сть ставок ас/ вч. 2020-2021			К-сть ас/ дитини 2020-2021		2021-2022 (станом на 10.09.2021)		К-сть ставок ас/ вч. 2021-2022			К-сть ас/ дитини 2021-2022		
	К-сть ЗСО	К-сть інкл. кл.	К-сть ставок асист вч.	К-сть ас/ дитини	К-сть ЗСО	К-сть інкл. кл.	фактично зайняті	вакансії	забезпечено	є потреба	К-сть ЗСО	К-сть інкл. кл.	Введено	фактично зайняті	вакансії	є потреба	забезпечено	К-сть ЗСО	К-сть інкл. кл.	Введено	фактично зайняті	вакансії	к-сть осіб, яким рекомендовано супровід ас/д	забезпечено	не забезпечені
Голосіївський	10	28	27	10	14	61	55	6	14	2	16	86	86	85	1	18	16	18	114	114	96,5	17,5	28	2 4	4
Дарницький	6	29	28	9	14	46	34,25	13,75	14	2	18	78	78	65	13	19	14	26	126	120	95	25	17	1 2	4
Деснянський	10	25	17,5	1	22	54	43	11	5	9	26	86	86	70,5	15,5	18	10	34	125	125	103,5	21,5	13	5	8
Дніпровський	13	66	58	-	31	14 7	114,1 5	32,85	-	7	36	20 4	20 4	161,7 5	42,25	6	-	39	228	228	192,0 9	35,91	4	1	3
Оболонський	13	65	58	4	13	77	44	10	11	49	13	92	83	71	12	9	5	18	106	94	80	14	11	2	9
Печерський	5	13	13	-	8	20	16	4	9	1	10	28	28	19	9	8	8	14	39	39	30	9	12	8	4
Подільський	12	25	25	-	12	41	38,5	8,25	-	0	13	51	49	43	6	-	-	17	76	76	65,15	10,85	2	1	1
Святошинський	18	42	41	-	21	73	69	8,25	-	8	29	11 0	10 9	92,75	16,25	10	3	30	136	132	121,7 5	10,25	17	9	8
Солом'янський	16	28	25,5	2	22	54	37,25	15,25	3	10	24	65	59	46,05	12,95	15	7	25	88	86	62,5	23,5	16	4	7
Шевченківський	13	33	31	9	16	48	42,5	6	18	6	19	66	65	59	6	20	16	20	79	77	59,15	17,85	27	1 5	1 2
Всього	12 7	38 5	330, 5	35	17 3	62 1	493,6 5	115,3 5	74	94	20 4	86 6	84 7	713,0 5	133,9 5	12 3	79	24 1	111 7	109 1	905,6 4	185,3 6	147	8 1	6 0

Інформація про кількість учнів з особливими освітніми потребами
в інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти міста Києва
в розрізі 2018 – 2022 навчальних років (станом на 10.09.2021)

Район	Кількість учнів			
	у 2018-2019 н.р.	у 2019-2020 н.р.	у 2020-2021 н.р.	у 2021-2022 н.р. (станом на 10.09.2021)
Голосіївський	56	108	149	190
Дарницький	103	128	166	236
Деснянський	64	95	153	201
Дніпровський	169	221	304	329
Оболонський	216	230	233	255
Печерський	15	26	36	54
Подільський	36	52	69	99
Святошинський	47	93	143	181
Солом'янський	33	65	84	111
Шевченківський	60	83	107	124
Всього	799	1101	1444	1780